

Gledelig jul! Endelig er det julaften. Mange har ventet lenge og er spent. For dem som opplever at en stol står tom denne høytiden, kan slike merkedager være ekstra tunge. En tanke til dere også på denne dagen. Hvordan det enn er, så skal vi nå høre juleevangeliet, slik vi bruker å høre det hver gang det er jul.

Det står skrevet i evangeliet etter Lukas i det andre kapittel.

Juleevangeliet Luk 2,1-20

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. Denne første innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute på marken og holdt nattevakt over flokken sin. Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang:

«Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i!»

Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben.

Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Slik lyder det hellige evangelium.

Jeg liker å få julekort. Hvert år når det nærmer seg jul, så er det med en viss forventning jeg går for å hente posten. Er det kommet julekort eller julebrev? Så må jeg innrømme at det har blitt stadig færre julekort for hvert år. Er det fordi jeg ikke selv har husket å sende julekort? Det er nok en del av forklaringen, må jeg innrømme. Mye sendes i dag på sosiale medier, Facebook, mail og slike ting. Kanskje er det litt gammeldags med julekort, men jeg liker å være litt gammeldags når det er jul. Vår julefeiring har så rike tradisjoner, og julekortene er én av dem.

I den østlige kirke er det en rik tradisjon for ikoner. Det vet de som har vært på ferie i Hellas, Russland og i andre østlige land. Ikoner er bilder av hellige personer som formidler bibelens fortellinger og holdninger omtrent som i en andakt. Grunnlaget for i det hele tatt å avbilde det hellige er nettopp julens budskap, at Gud ble menneske i Jesus Kristus. Da Gud ble menneske, ble det også mulig å tegne bilder av Gud. Ingen gjør det vakrere enn Lukas. Juleevangeliet danner bilder inni oss av hvordan det må ha vært.

Her kommer også julekortene våre inn i bildet. Julekortene med tradisjonelle kristne motiv er ofte bilder av Jesus som kom til vår jord, slik vi liker å tenke at det var. Vi elsker å male et bilde for våre øyne som blir så vakkert, så fint vi bare kan få det til. Julekortene viser det jordnære og himmelske i all dets skjønnhet, og mange av oss er så heldige å ha en julekrybbe med figurer hjemme som minner oss om hva som skjedde. Det er en rikdom.

Denne julen er det et annet bilde som har talt sterkt til meg. Også det en variant av julens budskap. Mens vårt kjente vakre julekortmotiv er fra juleevangeliet hos evangelisten Lukas, har den franske kunstmaleren Léon Cogniet i 1824 malt et motiv fra juleevangeliet hos evangelisten Matteus. Det minner oss om en annen side ved julens budskap, at barnet som kom, straks ble uønsket. Noen så sin makt truet og gjorde alt for å drepe Guds Sønn. Jesus kom til en verden der noe i menneskene ville ham til livs. Bildet har navnet «Scene fra massakren av de uskyldige».

På våre vanlige julekort ser vi hyrder og vismenn. Matteus forteller at like etter at de vise menn hadde reist hjem, iverksatte kong Herodes en massakre på alle guttebarna i Betlehem og omegn som var to år eller yngre for å være sikker på å ramme det nye kongsemnet. Stedet het også Rama fra gammelt av, derav ordet ramaskrik etter en profeti hos Jeremia. (Matt 2,18) Vi ser frykten i øynene på en mor som forsøker å verne sitt barn.

Det kunne vært Maria og Jesus, men de var allerede flyktet til Egypt. Vi ser en verden der idyllen ikke råder, og det slår oss at den samme brutale virkelighet er her fortsatt. Bildet av Léon Cogniet kunne vært et bilde av den virkeligheten årets fredsprisvinnerne Mukwege og Murad har beskrevet fra Kongo og Irak, og det kunne vært fra Syria og fra mange andre land og steder i vår tid.

Hvis verden likevel er den samme, hvorfor kom da Jesus til vår jord? Svaret finner vi hos evangelisten Johannes i hans juleevangelium der han skriver at Jesus kom til sitt eget, men at hans egne ikke tok imot ham. Så kommer det viktige poenget: «Men alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.»

Den gang som nå er verden delt i forholdet til Jesus. Noen er for og noen er imot. I et større perspektiv finnes det ingen nøytral grunn. Jesus vil mer enn å være et forbilde. Jesus kom som Gud til vår jord, og vil være Gud i våre liv. Den dag i dag når Jesus ut til mennesker over den vide verden med et tilbud om frelse og tilgivelse, og mange kommer til tro ved å gi de ordene han har talt rom i hjertet og i livet.

Gud kunne ha sendt en krigsmakt for å utrydde hvert menneske som er bærer av ondskap i seg. Da ville ondskapen blitt utryddet på jorden, men det ville også menneskeheten, for vi bærer alle i oss opprøret mot Gud.

Av kjærlighet valgte Gud å la sin elskede Sønn bli et hjelpeløst barn for å leve det livet ingen av oss klarte i fullkommen tro og kjærlighet. Frelse er å overlate vårt syndige liv til Jesus og motta hans rene, rettferdige og sanne i bytte. Hva er vel en større og rikere gave enn å si ja til dette?

I dag har vi sett to julekort og to sider av julens evangelium. La oss holde fast på det gode og vakre, men ikke lukke øynene for det onde og brutale i den verden vi lever. Skal tro om det ikke var for å hamle opp med det siste at Jesus ble født inn i så enkle kår, mest mulig fjernt fra den jordiske maktens sentrum. Så skulle

da også denne verdens makt innhentet ham til sist, men ikke uten at Jesus ga sitt fullkomne liv til soning for verdens synder.

Kanskje henger det et hjerte på ditt juletre. Kanskje får eller har du et hjerte som smykke. I dag minnes vi om at vi er høyt elsket av Gud. Om det vitner julens evangelium.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.

La oss bekjenne vår hellige tro.

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den Hellige Ånd, født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet,
fór ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den Hellige Ånd, en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse
og det evige liv.

Amen.